

DEBRECZENI FÜGGETLEN UJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR: HELYBEN: EGY ÓRA 1 KORONA, NEGYEDÉVRE 3 KORONA, VIDÉKEN: EGY ÓRA 1 KORONA 50 FILLÉR, NEGYEDÉVRE 4 KORONA 50 FILLÉR

PÁRTOKTÓL FÜGGETLEN
POLITIKAI NAPILAP

FELELŐS SZERKESZTŐ: DR. HEGEDŰS LORÁNT
KIADÓTULAJDONOSOK: HOFFMANN ÉS KRONOVITZ
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: PIAC-UTCA 49

A király elismerése a magyar sajtóról

Bécs, augusztus 8. (Hivatalos jelentés.)

Ő császári és apostoli királyi Felsége kegyes volt kifejezést adni élénk megelégedésének a felett a hazafias belátásra mutató magatartás felett, amelyet Ausztria és Magyarország sajtója a jelenlegi európai válság folyamán tanusít és Berchtold gróf külügyminisztert felhatalmazta arra, hogy ezt köztudomásra hozza.

Ime, a király erős és finom érzékkel látta meg azt a munkát, amelyet a magyar sajtó eddig kifejtett és amelynek dicséretéről most királyi kézirat zengi el a legszebb vitézi éneket. Ime, a felséges ur maga siet spontán megnyilatkozásban dicséret szavakat mondani reánk — magyar sajtóra —, akik az első pillanattól kezdve, pártpolitikát félretéve, igyekeztünk magasra szítani a lelkesedés lángját, amely diadalmos csatákba sorakoztatta a magyar nemzetet.

Ha volt valaha gondolatunk, amely ama vágyunk teljesebbé iránt támadt bennünk küzdelmes és életet evő életünk nyugalmának látszó másodperceiben, hogy elismerés forduljon munkánk felé, szebb és nagyobb jutalmat nem vártunk soha. Jutalmat egyébként sem várunk, nem vártunk és nem is kaptunk. Örömről szerénysége kimerül abban, hogy becsületesen teljesítjük azt a kötelességet, amelyet hivatásunk elénk szab. A percenként ismétlődő, ideget és lelket rázó izgalmak közepette súlyos önbírálat után jövünk a közönség elé és viseljük a sokszor kicsinyes akadékoskodás béklyóját is agyunkon és kezünkön, pedig ujságíró-vérünk minden cseppje lázad az önbírálatunk finom érzéke fölött is felügyeletet gyakorló hivataloskodás érzékeltensége ellen.

És most megszólal a legelső katona, a legfelsőbb hadur, az a férfiú, akinek nevében a jog és igazság gyakorlása történik, az a férfiú, akinek nevével most harcba indulunk és azt mondja, hogy „élénk megelégedését” fejezi ki hazafias belátásunk felett.

Dicsékvés volna tovább folytatnunk a gondolatokat e királyi megnyilatkozás felett. De nem térhetünk ki érzéseink kifejezésre juttatása elől, amikor most lelkünk lángjait, amelyekkel a kötelességérzet és hazafias tüzet gyújtottuk, még forróbbá, még égetőbbé tette a felséges szó, amelyért — izgalmas munkánkban megállva egy

pillanatra — hódolatteljes köszönetet mondunk.

A királyi szóra, miként a harcmezőn a lelkes katonák, úgy a fehér ujságiveken

harcos sorokba tömörülnek az ólombetűk, szürkeségük eltűnik és lángolva a lelkesedéstől, hívják harcba minden hazafit az igazságunkért, a hazáért, a királyért.

Az osztrák-magyar — orosz háború

Visszavertük az oroszokat a galiciái s a bukovinai határon

A Krakától északra fekvő orosz területeken, közvetlenül a hadüzenet után, orosz lovásjárőrök és szakaszok kalandoztak határvidékünk felé és kísérletet tettek az áttörésre, csapataink ellenállása és főleg a lovaság műveletei azonban minden ezirányú törekvést meghusítottak és apróbb csatározások egész sorozata után az oroszokat minden vonalon visszaverték.

Ugyanilyen dicsőséges visszaverésben részesültek az orosz csapatok a bukovinai határon fekvő Novasielica mellett folyt kemény harcban.

Itt a visszaverést részünkről rövidesen meglepetésszerű támadás is követte, amely annyira sikerült, hogy az ottani határ mentét uraló magaslatok is birtokunkba jutottak.

(Novasielica község Oroszországban (Beszarábiában) van Csernovitztól körülbelül 25 kilométernyi távolságban.)

Bécs, augusztus 8., délelőtt 11 óra 30 perc.

Az orosz határvonalról érkezett jelentés szerint tegnap reggel az ellenséges lovasság folytatta kísérleteit, hogy területünkre áttörhessen.

Adamovka mellett reggel 8 órakor harcra került a sor az ottani határőrségünk és a kozákok között. A miénk hosszabb tüzérharc után visszaverték és visszavonulásra kényszerítették a kozákokat.

Két hős

Az északi határon történt eseményekről kiadott mai esti hivatalos jelentés kiemeli Baranok János csendőr hősiességét. Baranok János egy orosz járőrt, mely az osztrák határt átlépte, tíz pisztolylövéssel visszazűzött. Ugyancsak kiemeli az esti jelentés Manowarda Zsigmond főhadnagy hősiességét, aki Podvoliciska község szívós védelmében különösen kitűnt. Manowarda főhadnagy egyik hozzátartozójának a temetéséről sietett a csatamezőre.

Tisza a királynál

Bécs, augusztus 8. Tisza István gróf miniszterelnök tegnap reggel Bécsbe érkezett s a délután folyamán hosszabb tanácskozáso-

kat folytatott Berchtold gróf közös külügyminiszterrel.

Ma délben a király külön kihallgatáson fogadta Tisza István grófot.

Ma délután a külügyminiszteriumban hosszú ideig tartó tanácskozás volt, amelyen Berchtold gróf külügyminiszter, Tisza István gróf és Stürgkh Lipót gróf miniszterelnökök vettek részt.

Budapest, augusztus 8. Tisza István gróf miniszterelnök ma visszaérkezett Budapestre.

Tisza a királyról.

Illetékes helyről nyert felhatalmazás alapján jelenthetjük, hogy Tisza István gróf miniszterelnök ma este a nemzeti munkapárti körben a következőket mondta az ő felségénél lefolyt audienciájáról:

— Ő felségénél voltam és hála istennek, a legvirulóbb egészségben, friss testi és szellemi erőben találtam. Ő felsége ismételtén örömet és elismerését fejezte ki a nemzet magatartása fölött és különös örömet fejezte ki a fölött is, hogy a trónörökös pár budapesti látogatása oly fényes lefolyású volt.

Tisza a háború jelleményeiről.

Ugyancsak illetékes helyről nyert felhatalmazás alapján a következőkben ismertethetjük Tisza István gróf miniszterelnök egyéb nyilatkozatait:

A miniszterelnök kijelentette, hogy a fődolog, amit mondhat, az, hogy örvendetesen alakul minden, ami a saját erőnkre vonatkozik. A katonaság és a monarchia egész lakosságának tettekre kész, lelkes hangulatát mindnyájan ismerjük, amellel a mozgósítás és a csapatok elszállítása teljesen az előre feldolgozott kombinációk szerint, a legkisebb zavar vagy fennakadás nélkül megy végbe. — Ez már magában véve is biztató jel, de hozzáteheti — ugymond — azt is, hogy midaz, amit a katonai vezetés tekintetében megtudhatott és tapasztalhatott, csakis arra indít bennünket, hogy teljes bizalommal nézzünk a jövőbe.

Románia mellettünk

A sinajai koronatanács.

Bukarest, augusztus 7., éjjel. A Keleti Értésetítő jelenti, hogy a sinajai koronatanács — a kiszivárgott hírek szerint — a vita mindvégig ama kérdés körül forgott, hogy Románia milyen hatalmi csoporthoz csatlakozzék.

Kénytelen meghajolni mindenki a

HRABÉCZY

gőzmosó, vegytisztító és ruhafestő gyár
(Debreczen, Széchenyi-utca 42.)

munkájának tökéletessége előtt.

Mély hatással voltak és eldöntötték a kérdést Károly királynak szavai, aki az öreg Carp volt miniszterelnökkel, a konzervatív párt köztiszteletben álló vezérférfiával bizalmát nyilvánította Ausztria-Magyarország és Németország erejében és hűségében.

A koronatanács végezetül egyöntetű megállapodásra jutott abban, hogy Romániának mindenek előtt a saját határait kell védenie és a saját érdekeit kell biztosítani.

Az osztrák-magyar és a német követ Sinajában várt a koronatanács határozatára, ellenben az orosz követ nem volt Sinajában.

Ostromállapot Bulgáriában

Szofia, augusztus 8. A minisztertanács ma ülést tartott, amelyen Ferdinánd király elnökölt. A minisztertanács elrendelte Bulgária területére az ostromállapotot, amelyet vasárnap reggel publikálnak és léptetnek életbe.

Általános mozgósítás Törökországban.

Konstantinápoly, augusztus 8. A török kormány ma elrendelte az általános mozgósítást.

Dánia semlegessége.

Kopenhága, augusztus 8. A kormány ma tartott minisztertanács után semlegességi nyilatkozatot tett.

Az eltiltott haditudósítás.

Szedánt az angol lapok hírei okozták.

Abban a pillanatban, amikor a király elrendelte a részleges mozgósítást, megjelent a magyar kormány igen szigorú hangú rendelete, amely eltiltja a sajtót attól, hogy a haderő mozdulatairól más híradással szolgáljon, mint amit vele hivatalosan közölnek. Száz ezer és millió fia kelt hadra ennek a sokat szenvedett országnak és könnyen érthető, hogy a szülők, a feleségek, az apák és az anyák aggódva várják a híreket, amelyek gyermekeik, testvéreik sorsáról mondjanak biztos értesülést. A sajtó hallgat s az újságíró maga is a legkínzóbb bizonytalanságban kénytelen idegeit megfeszíteni, mert a leglehetősebb, a leghihetlenebb és csak a lázas fantázia szü-

Mikor Belgrád a magyaroké volt.

Belgrád, Szerbia fővárosa, amelyet most a magyar ezredek hősiességgel ostromolnak — tudvalevő dolog — évszázadokon át a magyaroké volt s a magyar történelem legdicsebb haditettei a belgrádi csatákhoz fűződnek.

A VII—IX. században Belgrád az avarok birtokában volt, azután a bolgárok, majd pedig a bizánci császárok hatalmába került, 1070. körül Niketász volt Belgrád görög parancsnoka, ki szabad átjárást engedett a rabló bessenyőknek, miután ezek a Dunán át hazánkba csaptak zsákmány végett. Salamon király ez okból Géza és László hercegek kíséretében Nándorfehérvárt kemény ostrom alá vette. Niketász derekasan ellentállott, de midőn egy magyar leány az alsó várost felgyújtotta, a magyar sereg a támadt zavar közepette a várost elfoglalta, mire Niketász szabad elvonulás feltétele alapján a fellegvárt is feladta. A XII. században a város megint bizánci kézre került és a görög befolyás korában több csata zajlott le a város határában és vidékén. Maga Manuel császár is itt ütötte fel 1162. táborát, ahonnan hazánk ellen indította hadoszlopait. 1164. pedig a várat még jobban megerősítette.

te mesékkal, rémregényekkel áll szemben ő is. Annyi hirt nem termel egy évszázad, mint amennyit az utolsó hét látott megszületni és elmúlni.

Mi az oka, hogy a hadvezetőség a teljes zárkózottság álláspontjára helyezkedik és csak a legtrikább esetben engedi meg, hogy egy-egy hír a harctérről tovareppenjen.

Tudott dolog, hogy körülbelül harminckét igazolványt állított ki a hadügyminisztérium haditudósítók részére és mégsem jelent meg a lapokban más, mint ami a legszigorubb cenzurán ment át és mint ami a leghivatalosabb helyről érkezik. Bizonyára minden lap legkiválóbb emberét küldte el a haditudósítás nehéz és tetet-leket ölé szolgálataira, de úgy az újságíróknak ez az elite tábora, mint maga az egész sajtó is hazafias kötelességet teljesít akkor, amikor a szűkre szabott és semmitmondó, egyáltalában nem szenzációs hivatalos jelentéseket tárja az olvasóközönség elé. Hazafias kötelességünké teszi ezt az eljárás az 1870—71. német-francia nagy hádjáratnak tanulsága, mert maga a nagy német vezérkar erről a hadjáratról írott tizenkét kötetes munkájának előszavában azt jelenti ki, hogy Franciaországot Szedánhoz katonai szempontból a francia hadvezetőségnek az a megfontolatlansága jutatta el, hogy megtűrte a főhadiszálláson az angol haditudósítókat, akik gyönyörűen megírt, részletesen megszerkesztett, oldalakra terjedő tudósításokat küldöttek lapjaiknak a francia sereg minden mozdulatáról.

Ennek az előszóban elmondott tételnek a bizonyítására szolgál a tizenkét kötetes műnek hatodik kötete, amely kizárólag Szedánról foglalkozik és a következőképpen mondja el, milyen végzetes szerepet játszott az idő előtti harctéri tudósítás Franciaország Mohácsánál.

Miután a németek a franciák egyik legkiválóbb tábornokát, Bazaine tábornagyot Metzben bekerítették és teljes tétlenségre kényszerítették, a másik nagy francia sereggel Páris felől megindult Mac-Mahon, hogy Metz blokádját megszüntesse és Bazainet felszabadítsa. Ennél a hadseregnél volt maga a császár, III. Napoleon is. Moltke gróf, a német nagy vezérkar főnöke, mint ismeretes, nagyszerűen szervezte a tábori hírszolgálatot s a németek tudtak ugyan ennek a hadseregnél a létezéséről és előnyomulásáról, de bármely tökéletes volt is az akkori viszonyokhoz mérten a felderítő szolgálat, nem tudták megtalálni Mac-Mahon seregét és nem tudták megállapítani kitűnő speciál térképeik dacára

1182. III. Béla vezetett Belgrád tájkára hadat, hogy Komnenos Andronikos ellencsászárt megfenyítse. Mióta IV. Béla király a macsói bánságot megalapította, Belgrád is a magyar fennhatóság hatalmi körébe esett. Róbert Károly 1319. Milutin Uroz szerb fejedelmet a magyar fennhatóság elismerésére kényszerítette, Nagy Lajos pedig Dusan szerb „cár” utódját, Urozt győzte le. 1426. Lázarevics István szerb fejedelem a törököktől való félelmében Zsigmond királlyal Tatán oly szerződést kötött, hogy halála után az általa utódnek kizemelt Brankovics György Zsigmondnak majd hűséget fogad, Belgrádot pedig és több más fontos szerb várat a magyar kormányoknak fogja átengedni (ami meg is történt).

A XV. század közepe óta a török mind jobban és jobban behálózta Szerbiát. Az 1448. szerencsétlen rigómezei csata után Hunyadi János Belgrád felé menekült, de a hitszegő Brankovics György Szendrőbe kísértette. Az 1456. év meghozta az első török ostromot. Mohammed szultán roppant sereggel fogott Belgrád ostromához. Szilágyi Mihály azonban, a vár parancsnoka, mindaddig derekasan ellenállott, míg Hunyadi János és Kapisztrán János gyakorlatlan bár, de lelkes kereszties vitézekkel a város felmentésére

sem, hogy hol van. Megtörtént az, hogy már körülbelül csak pár napi járásra volt egymástól a francia és német sereg, de semmiféle pozitív értesülése Moltke grófnak nem volt, úgy, hogy az egész német haderő tétlenségre volt kényszerítve. Óriási volt az izgalom a német főhadiszálláson, ahol I. Vilmos császár is ott volt.

Egy éjszaka sürgönnyel keltették fel a császárt. A londoni német nagykövettől érkezett óriási kerülökkel a sürgöny. A nagykövet azt az értesítést közölte, hogy a francia második sereg Szedán felé van előnyomulásban.

A császár azonnal felkeltette Moltke grófot, megmutatta neki a sürgönnyt és a lángeszű tábornok a német hadseregre döntő befolyást gyakorló hír hallatára állítólag örömeiben könyezett.

— Felség — mondotta — megsemmisítjük a francia sereget.

A hír vétele után Moltke gróf azonnal összehívta a vezérkart, eddig kidolgozott összes terveit félredobta és még azon éjszakán megtett minden intézkedést arra, hogy a német hadsereg megcsinálja azt a világhírű nagy jobbrakanyarodást, amelynek következtében eredeti arcvonalától majdnem kilencven foknyi szögben tért el. A többi már ismeretes. Néhány nap múlva a német haderő a franciákat Szedánnál teljesen bekerítette.

Még most is élnek közöttünk emberek, akik emlékeznek arra a megdöbbenésre, arra a szenzációra, amit a német hadseregnek ez a haditette okozott. Természetesen csak a legbeavatottabbak tudták, hogy mi birta rá Moltke grófot erre a vakmerő elhatározásra, de még inkább keresték-kutatták azt a módot és eszközöket, amellyel és amelyekkel a német vezérkar birtokába jutott a francia sereg mozdulatainak. Hogy a német hadvezetőség a londoni követ sürgönye előtt sejtellemmel sem bírt arról, hogy merre masírozik a franciák büszkesége, a grande armée, annak az volt az oka, hogy a lovasságot nem úgy használták fel még akkor, mint ma. Nem volt több napi járásra előretolva, hanem a gyalogsági oszlopok mögött menetelt és a szedáni ütközet adta meg később minden hadseregnek a lovasság modern felhasználásának gondolatát, amely abban a taktikai elvben fejeződik ki: A lovasság a hadsereg szeme.

Azt a rejtélyt pedig, hogy a londoni követ pontos értesülést küldött a német főhadiszállásra a francia sereg vonulásáról Szedán irányába, maga a követ fejtette meg, aki igen természetesnek találta, hogy amit a francia

megérkeztek. Hunyadi előbb a török gályahajók során át tört magának utat a várba; azután július 21. visszaverte a szultán rohamát és másnap maga támadta meg a törököket, kiket fényesen legyőzött. A belgrádi diadal a hadi történetnek egyik legbámulandóbb eseménye. A felmentett várban folyt le ugyancsak (1456. november 9.) az az izgalmas jelenet, melynek a cselszövő Cillei Ulrik eset áldozatul. Maga Belgrád ezóta egészen 1521-ig félelmetes végbástyaül szerepelt a félholddal szemben. A szultánok több ízben készültek elfoglalására; így maga az 1456. megfutott Mohammed szultán is, ki fogadalmat tett, hogy mindaddig nem élvezi az élet örömeit, míg Belgrád ormára fel nem tűzheti a félholdat. De ez csak Szolimán szultánnak sikerült, ki felhasználván a Jagellók alatt beállott hanyatlást, 1521. nyarán Szabács bevétele után Belgrádot is ostrom alá vette és el is foglalta.

1521-től 1688-ig Belgrád török kézben volt. Ez utóbbi évben a szövetséges felmentő hadak Miksa bajor fejedelem, Scherffenberg tábornok, Fürstenberg ezredes, Starhemberg Guidó és a fiatal Savoyai Jenő vezérlete alatt komolyan hozzáfogtak Belgrádnak visszavívásához, mely Ibrahim pasa és 4000

Zacherlin

csakis üvegekben, ahol hirdetések kiállításra

főhadiszálláson tartózkodott angol haditudósító lapjának Londonba megírt, ő is elolvasta és kötelességéhez híven urával, akkor még Vilmos porosz királylyal tudatta. Széddánál bukott meg III. Napoleon császársága,

homályosult el a francia glorie, és született meg a nagy német birodalom egysége, amelynek mostani ura II. Vilmos császár a magyar nemzetet hálára kötelezően teljesíti szövetségi hűségéből fakadó kötelességét.

A német hadsereg diadalmas csatái

Lüttich bevételének híre Berlinben

Berlin, augusztus 8. Lüttich bevételének híre itt leirhatatlan lelkesedést keltett. Moltke gróf vezérkari főnök automobiljában fölállva hirdette ki Lüttich elesésének híret a közönségnek. Vilmos császár szárnysegédjét a Lustgartenbe küldte, hogy a közönségnek hirdesse ki a hírt. Az utcákat óriási néptömeg kitörő örömmel járja.

Namurt bombázzák

Milano, augusztus 8. A „Corriera della Sera” jelenti, hogy a német hadsereg diadalmasan nyomul előre a belga földön. A németek e hó 4-én Lüttichen kívül Namur várát, Belgium kulcsát bombázni kezdték.

Namur a hasonló nevű belga tartomány fővárosa, a Sambre folyónak a Maasba való ömlésénél fekszik, 43.000 lakossal. Erődítményei és acélgyárai nevezetesek.

Felrobbant angol cirkáló

London, augusztus 8. (Érkezett Párison és Rómán át.)

Hivatalos jelentés szerint az Amphion nevű angol cirkáló tengeralatti aknába ütközött és felrobbant. 131 ember életét veszítette, 152-en pedig, köztük a cirkáló kapitánya és a hajótiszt megmenekültek.

Ezer orosz halott a Soldau melletti csatában

Berlin, augusztus 8. Az az ütközet, a melyet a Német csapatok Soldau és

emberének derék ellenállására dacára célhoz is vezetett. A vár átadása után a török lakosok a császári parancsokkal szerződést kötöttek, hogy 200.000 forint lefizetése után családotul, barostul Belgrádból hajón elköltözhessenek. A diadal azonban nem volt tartós. Köprili Musztafa már 1690. 60 ezer emberrel jelent meg Belgrád előtt, melyet az Aspremont parancsnok helyébe küldött Croy herceg 5 ezer katonával védelmezett. Ekkor augusztus 5. iszonyu szerencsétlenség történt; a löporraktár levegőbe repült, minek következtében az őrség legnagyobb része szörnyű hálált halt, maga a vár és város pedig teljesen romba dőlt. Croy herceg, ki vagy 500 katonával a Dunán keresett menedéket, kénytelen volt a füstölgő romokat Köprilinek átengedni. Midőn Musztafa nagyvezír 1693. Tököli nógatására Erdélybe készült, a bécsi udvar mindenképen azon volt, hogy a nagyvezírt Erdélytől távol tartsa. E cél elérésére Croy herceget Nádorfehérvár alá menesztette. Ez ugyan csak katonai tüntetészárba ment, de mégis meglelt a kívánt eredmény, amelyben a nagyvezír Erdély határától Belgrád felé sietett, mire Croy a vár alól elmenekült. Az 1699. karlócai béke értelmében Belgrád török kézben maradt. Csak 18 év múlva sikerült a császáriaknak a fontos végvárt ismét hatalmukba venni.

Schwittter között vívtak az oroszokkal, már részletek is érkeztek. A németek egészen közel engedték az oroszokat, azután gépfegyverrel támadtak rájuk, majd rohamot intéztek ellenük. A gépfegyvertűz és szuronyroham elől megfutottak az oroszok és ezer halottat veszve menekültek.

Anglia készülődése

A brit sereg létszámát fölemelik.

London, augusztus 8. Az alsóház mai ülésén Grey külügyi államtitkár. Kitchener Cora hadügyminiszter és Lloyd George kancellár fölszólalása után a brit hadsereget ötszáz ezer emberrel fölemeli.

Német alattvalók üldözése.

London, augusztus 8. Az angol hatóságok a német alattvalóknál kémkedés gyanuja és címe alatt házkutatást tartottak. Több letartóztatás történt.

Páris izgalomban

Egy magyar előkelőség, aki tegnap érkezett vissza Párisból, egy újságírónak elbeszélte, hogy a francia főváros közönsége nagy aggodalommal tekint a háboru fejleményei elé. Uton-utfélen haliani a kifakadásokat a háboru ellen s Poincaré köztársasági elnököt azzal vádolják, hogy a legirtózatosabb kalandba sodorja az országot. Deloncee képviselő egy beszélgetés folyamán a következő kijelentést tette:

— Ha Franciaországot szerencsétlenség éri, akkor bizonyos, hogy Poincarét és azt a generálit, aki a háborut elveszti, statáriálsan lelőjjük.

1717-ben ugyanis Savoyai Jenő herceg (ki alatt Pálffy János, Starhemberg, Mercy, Nádasdy állottak) komolyan hozzáfogott Belgrád visszafoglalásához. Először is átszállította hadának egy részét a Dunán, minden oldal felől elzárta a várost és csak most kezdette a várat erősen lövetni. Musztafa várparancsnok 30 ezer emberrel vitézül ellentállott annál is inkább, mert tudta, hogy Chalil nagyvezér felmentésére közeleg. Chalil július 30-án csakugyan meg is érkezett és Jenő táborát úgy vette körül, hogy ez két tűz közé szorult. Jenő, hogy a kettős támadás elől meneküljön, arra határozta el magát, hogy a nagyvezér támadását megelőzi. És a szerencse kedvezett tervének. Vékony János egykori kurucvezér, kit Chalil titkon a várba küldött, a Musztafa pasának szánt levéllel Pálffy Jánoshoz jött, ki a levelet tüstént Jenőnek kézbesítette. A levélből megtudták a támadás napját. Ezt megelőzendő, Jenő augusztus 15-én hajnalban, a sűrű köd dacára Chalilnak álomba merült hadát megtámadta, mely ugyan gyorsan a veszély tudatára ébredt és hősiesen ellenállott, mindamellett teljes vereséget szenvedett. A győzelem láttára Belgrád parancsnoka másnap késznek nyilatkozott a vár feladására, augusztus 22-én pedig az őrség és a lakosság kísérelében a városból elvonult. 1717 óta Belgrád tehát megint keresztény kézben volt,

A románokat is inzultálták Párisban.

Bécs, augusztus 8. Rómán keresztül kapja a Pester Lloyd bécsi tudósítója Párisból azt a hírt, hogy a francia fővárosban tartózkodó románokat egy-két nap óta ugyanolyan kellemetlenségekkel inzultálják, mint a német, az osztrák és a magyar honosokat.

Ma több ezerre menő olasz munkást kitusítottak Franciaország területéről.

Svájc megszállni készül egy francia departement-t

Bern, augusztus 8. A svájci községtagács elhatározta, hogy semlegességének biztosítására esetleg kénytelen lesz megszállani a francia Savoie departement-t.

Bécsi diplomáciai körök nézete szerint ez az elhatározás nyilván irritálni fogja a párisi kormányt, holott a svájciak szerződésbeli joga alapján ez a megszállás csupán a semlegesség védelmét jelenti.

Egy hónapba telik Oroszország fölvonulása.

Katonai szakértő a mozgósításról.

Az orosz hadvezetőségnek a szerencsétlen japán háboru óta az a törekvése, hogy a hadsereg organizációjának felismert hibáit kiküszöbölje. Nagyszabású változások történtek a hadsereg szervezete, fegyverzete, felszerelése, ruházata és kiképzése tekintetében.

A népképviselő az anyagi eszközöket bőven bocsátotta a hadvezetőség rendelkezésére. Csak nemrégiben a véderőtörvényt elfogadva egyszersmindenkorra 852 milliót, azonkívül pedig évi 350 millióval többet szavazott meg, mint amennyire a hadi budget eddig rugott. Oroszország ez évben az 1863 millió koronát kitevő rendes költségvetést is beleszámítva tehát a parlamenttől 3044 milliót kért és kapott.

Ez az óriási emelkedés mutatkozik az 1914. évre engedélyezett unjonkontingens emelkedésében is, amely az eddigi 455.000 emberről százharmincezerrel ötszáznyolcvanötezer emberre szaporodott. Különben Oroszország a véderőtörvény teljes keresztülvitele

de csak 1738-ig. Ez évben a város ismét a törökök kezébe került, kik a paszarovici béke értelmében továbbra is megszállva tartották. De Laudon tábornok Belgrádot 1789 szeptember 30-án kemény ostrom után 456 ágyuval kezébe kerítette. II. József utóda azonban, II. Lipót Belgrádot a szisztovai békeben 1792-ben visszaadta a szultánnak.

A szerb felkelés napjai óta Belgrád fővárosa volt ugyan az új fejedelemségnek, a fellegvárt azonban ekkor is a török őrség tartotta megszállva, mely körülmény a szerbek gyűlöletét még jobban fokozta és több ízben vérengző jelenetekre és ellenségeskedésre szolgáltatott okot. 1862-ben pld. a fellegvár parancsnoka a megfélemlített török lakosság védelmére a várost bombáztatta. Ekkor azonban a nagyhatalmak, köztük a monarchia is, közbeléptek és nekik köszönhették a szerbek, hogy 1867-ben a török katonaság a fellegvárt átadta és a félhold a vár falairól eltűnt. Ekkor a török lakosság is ott hagyta Belgrádot. Midőn 1882 március 6-án Milán fejedelem magát szerb királlyá proklamáltatta, Belgrád királyi székhelyé lett. Hogy a szerbek milyen hálátlank voltak a monarchia támogatásáért, azt az utóbbi hetek eseményei bebizonyították.

Tábori és hadi felszerelésekhez FŐZŐKÉSZÜLÉKEK, VIL-LANYOS LÁMPÁK, HÁTI BŐRÖNDÖK REVOLVEREK ÉS TÖLTÉNYEK
ZSÁKOK ALVÓZSÁKOK BROWNING
EVŐESZKÖZÖK KESEK PALACOK TEVESZŐR - TAKARÓK MENTZE ÁRUHÁZABAN,
PIAC-UTCA 38. SZÁM

után, szóval három év múlva békelétszámát kerek négyszázezer emberrel szaporította volna. Ebben az esetben Európában évente október közepétől április közepéig 1.7 millió, az év másik felében pedig 1.4 millió katonája lett volna. Ez a magas létszám lehetővé tette volna a birodalom nyugati és délnyugati határára elhelyezett csapatok lényeges megerősítését s így az ország harckészsége nagyban nőtt volna.

Békelétszámában Oroszországban Európában 30 hadteste van, a gárdahadtest, a gránátos-hadtest, az 1—25. számú hadtestek s az 1—3. kaukázusi hadtest. Turkesztánban (Ázsia) két, Szibériában 5 hadteste áll. Az európai hadtestek katonai kerületekben vannak foglalva, amelyek háboru esetén együtal keretei a felállítandó hadseregnek. Így hét orosz hadsereget kell számításba vennünk, amelyeknek béke idején állomáshelyük Pétervár, Varsó, Wilna, Kiev, Odessza, Moszkva és Kazán. Az egyes hadseregek 3—5 hadtestből állanak, amelyeknek létszáma egyenként 45000 ember.

Ezeknek a formációknak békelétszáma a gyalogságnál és a tüzérségnél három, egyéb csapatoknál négy jelenleg szolgáló évfolyamból áll. Miután a szolgálati idő a tartalékkal együtt tizenhét év s így háboru esetén 15, illetve 14 tartalékos évfolyam áll rendelkezésre. A békelétszámú formációk hadilétszámra való kiegészítéséhez körülbelül négy tartalékos évfolyam elegendő s így Oroszországnak további tizenegy rezervista évfolyam mint erőrezervoár áll rendelkezésére, egy évfolyam pedig 350,000—400,000 emberből áll. Ezekből az erőtartalékokból Európában 32 tartalékos divíziót lehet alkotni.

Az orosz tábori, háborut viselő hadsereg 30 hadtestből, 16 tartalékos hadtestből, 24 lovas (kozák) divízióból fog valószínűleg állani.

Az orosz hadsereg európai hadereje körülbelül két millió emberre becsülhető. Ehhez járulnak még: várvédők és tartalék-csapatok, továbbá honvéd-csapatok, amelyek a hadsereghez nem tartozó fekyverképes férfi lakosságot foglalják magukban 21-től 43 évig.

A hadsereg mozgósítását Oroszországban az utóbbi időben a vasúti hálózat fejlesztésével s a többször eirendelt nagyarányú próbamozgósítással nagyon megkönnyítették. A mozgósítás ideje a nyugati és délnyugati határon fekvő vilnai, varsói és kiewi katonai kerületekben a békelétszám felemelése következtében jóval rövidebb lesz, mint az ország belsejében fekvő katonai kerületekben. A hadtestek legnagyobb részét már felvonulási területükön állanak s 12—16 mobilizációs nap alatt egybegyűlhetnek. Még előbb érheti el készenlétét a nyugati és délnyugat határon álló nagyszámú lovasság. Pétervári (4. hadtest), moszkvai (5. hadtest), odesszai (2. hadtest) és kazáni (3. hadtest) hadseregeinek mobilizációja legfeljebb a tizenegyedik napon fejeződhetik be, s felvonulások csak a 26—30. napon kezdődhetnek meg, úgy, hogy máától számítva egy hónap múlva kezdődhetik meg az első hadvonalu egész orosz hadsereg operációja.

Jól számítottak

és helyesen választottak azon háziasszonyok, akik háztartásukban kávépótlék gyanánt a „Valódi” Franck-ot a „kávédaráló”-val használják.

sz. em 63/26118

A debreczeni 61-esek hősi bravúria

Dicséret az ezredparancsban

Temesvár, augusztus 8.

Egy temesvári lap hiteles jelentés alapján ezredparancsból származó a debreczeni 61-ik gyalogezred két különítményének bravúros tettéről, amelyet tegnapelőtt Kevevára alatt követtek el.

A részben Debreczenben állomásozó 61-ik gyalogezred jelenleg Keveváran teljesít szolgálatot, ahol a legpompásabb kondícióban és állandó lelkes harci kedvben végzik nehéz feladatukat. Az ezred két, husz-husz emberből álló különítménye, amelyek egyikének Ludvig hadnagy, a másiknak pedig Schuller hadnagy volt a parancsnoka, vasárnap éjjel egy Deményi nevű utászhadnagy társaságában veszedelmes feladatra vállalkozott. Az éjszaka sötétségének leple alatt a két elszánt kis csapat csolnakokon átkelt a Dunán. — Szemendria szerb helység határában meglepték a szerb tábori őrsöket, azokat részint agyonlőtték, részint pedig szuronyaikkal leszúrták. Ilyenformán több mint harminc szerb katona esett el.

De a derék katonák ezzel még nem elégedtek meg, hanem szétrombolták a táviróvonalat és fölrobbantották a hajóállomásokat. Csak ezekre a robbanásokra lettek figyelmeztetve a szerb oldalról és erősen kezdtek tüzelni a katonáinkra, akik kénytelenek voltak erre visszavonulni. Az ellenség golyói az egyik különítmény Metzger nevű őrsvezetőjét háron helyen is találták, de az elszánt, bátor legény még élve, a saját lábán menetelve elérte a partot, ahol összeesett és meghalt. — Halála előtt a szakaszvezető ezekkel a szavakkal fordult társaihoz:

— Ne hagyjatok itt, bajtársak! Vigyetek el... Hazán földjén akarok meghalni!

A különítmény katonái a holttestet vállalkokra kapták és nagy nehézségek árán magukkal hozták a hazai partra. A két különítménynek két közlegénye sulyosan, egy pedig könnyebben megsebesült. Amikor a két csolnak elérte a magyar partot, a tuloldalról is megszünt a tüzelés és látni lehetett azt a zavart, fejnélküliséget, amelyet a mieink csodás és vakmerő kirándulása szerb részen okozott.

Hogy csapataink lelkesedése milyen hártalan, mi sem igazolhatja jobban, mint az, hogy az egyes századok nem akarják magukat leváltani és a szerb tüzelésre sapkáikkal intenek vissza:

— Fehlschluss! A lövés nem talált!

Az ezredparancs, amelyet Weiss ezredes ezredparancsnok adott ki, a legnagyobb elismerés és dicséret hangján emlékezik meg a két különítmény minden egyes emberéről és például állítja őket az ezred elé. A különítmény minden egyes tagját az ezredparancsnok előléptette és megtette a szükséges intézkedéseket a tisztek előléptetésére vonatkozólag is.

Weiss Ferenc lovag ezredesnek a hőstett alkalmából kiadott ezredparancsa a következőképpen hangzik:

— Örömmel és büszkeséggel hozom általános tudomásra, hogy tegnapi mára virradó éjjel önként jelentkezettek közül alakított két osztag a szerbiai parton vitézül verkedett, ismételten megütközött, számos

ellenséget megsemmisített és az ellenségnek egyébként is jelentős károkat okozott. A kicsiny, de hősi csapatnak tagjai voltak:

Ludvig hadnagy, Ebner és Metzger szakaszvezetők, Budaescu és Russu káplárok, Rózsa címzetes káplár egyéves önkéntes, Katona, Szántó, Werner, Kurilla, Kovács András, Kovács Pál, Jerg Miu, Kracsmer, Reiter, Székely, Simeon, Kolgya, Rakics, Bakos, Peterman, Szelje, Gyirigy, Hunyadi, Reiss, Raubig, Vakarescu, Lekics, Hartmann, Kirnov, Zsivanov, Mihajlovics, Utsi, Illics, Tóth, Milovanov, Balog és Zeier tizedesek.

Schuller hadnagy, Zeumann törzsörmeister, Agnicsek és Graf káplárok, Veder, Olarin, Stregl tizedesek, Klipics, Morgentaler, Bencze, Bajkay, Gojos, Leitner, Mink, Makai, Rusanda, Lönnig, Szabó, Till, Tiss és Junck közlegények.

Dedy hadnagy, Petrovszky és Szabó szakaszvezetők, Mach és Rigó káplárok, Takács, Britt és Pap tizedesek, Balog, Rác, Beresa, Adler, Wekerle, Glovek, Csikos, Darabos, Hoffmann, Hüpfel, Humanyansky, Jancsik, Jerger, Hidvégi, Kroncsak, Klement, Ladányi, Lesku, Szilágyi, Szőke, Tamás és Varga utászok.

Büszke önértéssel tekinthet vissza távoli jövőből is a megnevezettek mindegyike erre a bravúros vállalkozásra. Ők voltak az elsők, akik ebben a hadvonalban a Dunán átkeltek és az ellenség testére irták fegyvereikkel az osztrák-magyar katonai szellem és hősiesség jeleit.

A felsoroltak mindegyikének legmelegebb elismerésemet és mélyen érzett katonai hálaomat fejezem ki a legfelsőbb hadvezetőség nevében. Sajnos, a bámulatra érdemes vállalkozás halálos áldozatot is követelt. — Egy szakaszvezető hősi halált halt. Három ember pedig megsebesült.

A hősi tettben résztvevő legénység előléptetésben részesült.

Érdekes, hogy a vitéz csapatban igen sok a szerb nemzetiségű katona.

URANIA

Debreczen legnagyobb, legelőkelőbb mozgója

EGYHÁZ-TÉR. — TELEFON 12-51.

Vasárnap augusztus 9-én

113-AS FEGYENCZ

Társadalmi dráma 2 felvonásban.

Egy asszonyi sziv. Életkép.
Dörmötör rendezkedik. Humoros.
Dolgi, a hős. Aktuális humoreszk.
Oh, ezek a gyermekek. Rendkívül kacagtató.
Az énekesnő podgyása. Bohózat.
A tyuktenyésztés. Ismeretterjesztő.

ELŐADÁSOK: [Ma, vasárnap d. u. 8 órától 5-ig és 5-től 7-ig mérsékeltan leszállított helyárakkal, 7 órától rendes helyárakkal. Folytatólagoz be-
menet.

Kézimunkák és hozzávaló anyagok KRAUSZ GYULA KÉZIMUNKAÜZLETÉBEN KOSSUTH-U. 3.

Felhívás Debreczen város hazafias polgárságához

Katonáink már utra keltek, egyrésze délnek, másrésze északnak, hogy megtegyék a kötelességüket, mit a haza rájuk rótt. Talán soha sem látjuk őket viszont, mert feláldozták mi értünk legbecsebb tulajdonukat, életüket. Nekünk is, akik itt maradtunk, fiatalok, vének, asszonyok, leányok, meg kell tennünk kötelességünket, kinek-kinek módja és tehetsége szerint.

A Segélyző Bizottság e hó 9-én, hétfőn reggel 8 órakor megnyitja központi irodáját a református egyházi bérpalota földszint 11. számú bolt helyiségében. (Hivatalos óra délután 8—12-ig, délután 3—5-ig.)

1. Felhívjuk azokat a segélyre szorulókat, kiknek férjét, apját, vagy családfenntartóját elvitték katonának, hogy kérésüket körülményeik pontos leírásával és lakáscímükkel írásban, vagy szóval az irodába mielőbb adják be. Kérésük alapos megvizsgálása után a segélyeket az iroda fogja számukra kiadni.

2. A Népkönyha a régi Helyőrségi-főház épületében (Péterfia) rövidesen meg fog nyitni, az ebéd-jegyeket szintén az iroda fogja szétosztani.

3. A tíz éven aluli gyermekek napközi el látásáról s foglalkoztatásáról is gondoskodunk. Négy, esetleg több helyen lesznek elhelyezve. Két otthon azonnal megnyílik, az első a Cukorka-gyárban a Bábaképezde mellett, a másik a Széchenyi-utca 6. szám alatt. A gyermekek felvételét szintén az iroda eszközözi.

4. Munkát kereső asszonyok szintén az irodában jelentkezzenek.

Másrészt föl hívjuk a közönséget, hogy a kik a szent ügyért hajlandók áldozatot hozni, jöjjenek a segítségünkre:

1. Az iroda elfogad bárminemű természetbeni ajándékot: búzát, lisztet, fűszerféléket, burgonyát, akármilyen élelmiszert sziveskedjenek csak beküldeni, vagy jelezni, hogy érte küldhessünk.

2. Jelentkezzenek azok a nemes szivű családok, akik naponta, vagy hetenkint bizonyos napokon étellel hajlandók segíteni az arra rászorulókat.

3. Küldjenek be a gondozandó gyermekek részére használt ruhát, cipőt, képeskönyveket, játékokat.

4. Akinek asszonyi munkaerőre van szüksége, jelentse be óhaját az irodában.

A Központi Iroda mindenkinek szívesen áll rendelkezésére bármilyen segélyezési vagy adakozási ügyben.

Debrecen polgárai, fogjunk össze, mutassuk meg, hogy tudjuk e nagyjelentőségű, de borzalmas napokban is, hogy mi a kötelességünk.

Számítunk biztosan rátok!

A Segélyző Bizottság.

Adakozzunk a Vörös Keresztnek.

A Vörös Kereszt debreceni fiókja 212 harctéri sebesült részére már teljesen felszerelte az ellátása alatt levő helyi kórházat. A hadvezetőség megbízottai és szakférfiai kiváló elismerésben részesítették annak mintaszerű voltát. Az első lépés már megtörtént, most következik a súlyosabb és nehezebb rész, a kezelésre szorultak ételmezése, gyógy és kötszerekkel ellátása. E tekintetben fényes példát mutatott Balkányi Miklós dr. kir. tanácsos ur, aki e célra 100 koronát juttatott hozzám. Szeretetteljes bizalommal kérem a város nemes lakosságát, hogy e humánus célra néhány fillért elszakítani és adományozni sziveskedjék.

Debrecen, 1914. augusztus 8.

Márk Endre,
vörös kereszt egyleti titkár.

Baltazár imája fegyvereink győzelméért.

Jelentettük már, hogy Baltazár Dezső dr. püspök hojnap, vasárnap a Nagytemplomban kilenc órakor külön istentiszteletet tart, amelyen imát fog mondani csapataink győzelméért. Az istentiszteleten részt vesz a városi tanács és a közhivatalok vezetői is.

Ima a háborúért.

A debreceni izr. hitközség Deák Ferenc utcai templomában fényes istentiszteletet rendezett, melynek keretében Krausz Vilmos főrabbi gyűjtő hatású beszédben buzdította hivatott a háborúért való lelkesedésre. — Kiemelte a mai háború történelmi jelentőségét és kulturális fontosságát. A magas szárnyalású beszédet megható imá követte, amelyben a főrabbi áldást kért a harcra vult csapatokra, öfelségére és szövetségesére, hazánkra és polgáira.

A templomot zsufozásig megtöltő közönség áhitattal hallgatta a gyönyörű imát, amelynek egyes részei könyekre fakasztották a hallgatóságot. Az istentiszteletet a „Hánó-szen tesuo“-nak és a Himnusznek eléneklése fejezte be.

A szerb harctérről

Elfogott szerb gőzös

Ujmoldova, augusztus 8. Csendőreinknek és rendőreinknek sikerült az Aldunán három szerb gőzöst feltartóztatniok és elfognok.

A különítmény, amelyet Marchall Kálmán csendőrfőhadnagy vezetett, egymásután foglalta el a „Sumadia“ és a „Belgrád“ nevű személyszállító gőzösöket és a „Krajna“ nevű vontató hajót, amely tizenegy uszályt vitt magával.

Az elfogott hajókon 222 szerb alattvaló volt, akiket rendőreink átadtak a katonai parancsnoknak.

Sándor trónörökös merényletétől féltik.

A „Hamburger Nachrichten“-nek írják: Nisben, ahol ezidőszerint a szerb főhadiszállás van, gyalázatos állapotok vannak. A trónörökös udvarában a legesunyább skandalumok vannak napirenden. Kedden éjszaka is verekedésre került a sor diplomaták és katonatisztek között.

A trónörökös állandóan merényletektől féltik és éjjelként valóságban elbarrikádozzák szobájában. A trónörökös és udvara között állandóak a kontroverziák. Egy távirat körül támadtak az ellentétek. A trónörökös ugyanis azt állítja, hogy egy oly sürgőnyt csempésztek kezébe, amelyben Oroszország ellentállásra hívta fel a monarchia ellen. Később azután megjött az igazi sürgöny, ebben mérsékletet tanácsolt az orosz. De ekkor már késő volt. Nisben különben teljes a fejtelenség és senki sincs, aki vállalni merné a bekövetkező eseményekért a felelősséget.

A szerb harctér.

Lassan összefog szorul a fegyveres gyűrű Szerbia körül. Fölvonul a monarchia hadereje és a legközelebbi napok véres krónikában számolnak be majd a monarchia boszúálló, büntető, igazságos hadjáratának eseményeiről. Oda irányul most az egész ország érdeklődése Európának annak a kis földterületére, amelyet annyi év óta tartó alattomos ellenségeskedésre válaszolva, magyar katonák kihulló piros vérével jár be diadalmasan seregünk.

A jövődö harcteret: Szerbiát erősen elkarstosodott középhegység borítja, melyet a Morava folyó két részre oszt: keleti és nyugati Szerbiára. Ez a központi fekvésű, jól művelt és gazdag Morava völgye a főforgalmi ere az országnak.

Nyugati Szerbia erősen erdős és csak kevés elkarstosodott, 700—1500 m. magas középhegységgel, hegyvidéki jelleggel bír; hellyel-közzel sziklás, keskeny, mély völgyekkel, meredek hegyoldalakkal, melyek igen nehezen járható, sűrű erdővel vannak borítva, kevés uttal és lakossal. Ugy az áttekintés, mint a tájékozás igen nehéz itt. A

hegyvidék észak-felé gyors átmenetben elveszti ezt a jellegét s a Duna és Száva folyókig, mint lacsony- és közép-dombvidék jelölhető meg; — a Száva- és Drina-szögletben az igen termékeny, jól művelt és sűrűn lakott Matva és ettől keletre a Kolubár mély föld terület.

Általában az a terület, melyet a Duna, Száva és Drina egyfelől, továbbá a Golubac, Despotovac, Sv. Pelka és Morava összefolyása, Kragujevac, Topola, Slovac és Lesnica határol, gazdag, sűrűn lakott (72 lakos négy-szögkilométerenkint), mindenféle természeti és sok ipari termékkel és száraz időben jól járható utakkal bír s igen jó hadművelési terület. Az áttekintést azonban a számos erdő-, szőlő- és tengeri-földek igen megnehezítik.

A Morava völgye a legsűrűbben lakott és a legjobban művelt része Szerbiának. Központos fekvése, mely az egész országon keresztül húzódik, valamint a fő közlekedési vonalak, melyek benne vezetnek, — egy vasut, három országut — végül több nevezetes város, mint vidéki központ, — mindez mutatja ennek a völgynek nagy fontosságát. Maga a Morava-folyó, Nistól 140—230 m. szélességben, kisebb, de sűrű kanyarodások után, Temes-Kubinnal szemben ömlik a Dunába. Elhanyagolt medencéje folytán nagyobb hajókkal nem hajózható, nedves időjárásban mindkét partja mentén meglehetősen szélességben el-mocsarasodik s így tekintélyes akadály.

Kelet-Szerbiában délre a Morava és Niseva között 1400—1900 m. magas alpesi, illetve középhegység van, Nisavától Zajcárig pedig egy 1600—1900 m. magas alpesi hegy-ség terület el; mindkét vidék erősen erdős, nehezen járható és gyér lakossággal bír.

Egész Szerbiának agyagos talaja van, mely rövid nyári záporosod után is a járhatóságot igen megnehezíti, éppen ezért ott csak könnyű kétkerekű taligákat használnak teherhordásra.

Éghajlati és egészségügyi viszonyok: A klíma teljesen szárazföldi jelleggel bír, hirtelen hősiyedéssel és emelkedéssel. A nyár rendszerint száraz és különösen északon igen forró nappalokkal. A hegyek vízszegények. A síkságon és völgyekben sok a mocsaras terület, aminek folytán veszedelmes a váltóláz, mely nehéz lefolyású. Sűrűn előforduló betegség még a lélegzési és emésztési zavar.

Közlekedési viszonyok: Fővonala Belgrád-Nis-Vranje vasut, melyből elágazás van Piro, Szemendria és Kragujevac felé, valamennyi egyvágányú, normális távközzel, jó karban és a viszonyoknak megfelelő teljesítőképességgel. A Moraván és Nisaván át több vas- és fahid van, Belgrádtól délre három nagyobb alagut.

Az utak, melyek a hegységben vezetnek, erős emelkedéssel és éles szerpentinákkal, gyenge alépitményekkel vannak ellátva. Az állami utak körülbelül olyanok, mint a mieink. A nem kövezett utak igen elhanyagolt állapotban vannak, hidak és más építmények teljesen hiányoznak, esőben feneketlen a sár-tenger, az utak csaknem járhatatlanok. Szállítási eszköz a primitív, könnyű, négykerekű szekér 2—6 mázsa és a kétkerekű taliga 2—

Fióközlet: Arany
János-utca 15. sz.

Fehérneműt, csipkefüggönyöket, női bluzokat legszebben tisztít
FEUERSTEIN MOSÓINTÉZETE PIACZ-UTCZA 63. SZÁM.

Telefon: Fióközlet
732. Főüzlet 11-57.

3 mázsa teherbirással. A szekereket északon többnyire lovak, a hegyekben ökrök és bivalyok húzzák. Szokásos a málhás állatokkal való szállítás is, különösen a hegyvidéken.

Elszállásolási viszonyok. A városokat és nagyobb falvakat nem tekintve, melyeken jó elhelyezés kapható, igen gyengének mondható az elszállásolás. A termékeny dombvidéken és völgyekben a tömeges elhelyezés még lehetséges, a hegyvidéken azonban csak az egyes elhelyezés lehetséges. A házak fából vannak összetákolva és igen piszkosak. Vendéglő és korcsma igen kevés van, sok vidéken egyáltalán nincs. A kutak gyéren adják a vizet. Az istállók kicsinyek, primitívek. Még legjobb elszállásolás van a majorokban és a szilárd építésű kolostorokban.

Élelmiszerek. Szerbiának igen nagy szarvasmarhaállománya van, különösen a nyugati részben, keleten inkább csak juhot találunk. Buza és tengeri északon és nyugaton, valamint a völgyekben van nagyobb mennyiségben. Széna és szalma elég bőven akad mindenütt. Zabot csak északon találunk. Bor nagyon kevés van, annál több a szilvapálinka.

A király születésnapja

Hálaadó istentisztelet a debreceni templomokban.

E hó 18-án ünnepli meg a monarchia ő felsége születése napját. Most a megszokottnál is melegebb érzéssel és forróbb ünnepléssel, amikor a 84 éves ősz uralkodó felé különösen nagy szeretettel fordul a monarchia népe.

Debrecen polgármestere az ünnepi istentiszteletre vonatkozóan a következő értesítést bocsátotta ki:

Debrecen sz. kir. város Polgármesterétől.
ad. 2512—1914. eln.

ÉRTESÍTÉS.

Ő Felsője Első Ferenc József apostoli királyunk születésének 84-ik évfordulati napján, folyó augusztus hó 18-án, kedden a reformátusok nagytemplomában reggel 8, a római katolikus templomban reggel 9, a görög katolikus templomban reggel 9, az ágost. hitv. ev. templomban délelőtt 10 és az izraelita templomban (Deák Ferenc-utca) délelőtt 10 órakor **hálaadó istentisztelet** tartatnak, amiről tisztelettel értesítem.

Gyülekezés a városháza közgyűlési termében reggel 7 és fél órakor.

Debrecen, 1914. augusztus 8.

Kovács József,
polgármester.

A népek szeretete, amely mindig körülvette Ferenc József személyét, ez alkalommal, amikor fiaink és testvéreink a harcmezőn küzdenek az ő felséges nevét éltetve, forróbban nyilatkozik meg, mint bármikor. Az imát rebegő ajkak, amikor a király szent életéért mondanak könyörgést és győzelmet esedeznek fegyvereire, az ő személyében az országoknak és küzdő népeinek életére és diadalára könyörögnek áldást, szerencsét.

A hunyadmegyei románok lelkesedése.

Marosillye, augusztus 8. A hunyadvármegyei románok nagy lelkesedéssel tettek eleget a mozgósítási parancsoknak és számos román fiatal ember önkéntesen jelentkezett az osztrák-magyar haderő zászlaja alá. A román intelligencia vezetői: **Rozványi István dr., Jurga Miklós, Jangu János, Pirvu József és Paszka Demeter** a magyar haza iránti rendíthetetlen hűségükről szóló nyilatkozatot publikáltak.

Szt. Lukács-**Kristály** forrás **ásványvíz**
fürdői

LEGUJABB

Lengyelek és kozákok öldöklő csatája

Krakko, augusztus 8. Az éjszaka egy 800 főből álló galiciai lengyel önkéntes csapat megtámadott a határon egy 1000 főnyi alvó kozák csapatot. Öldöklő csata fejlődött ki, amelyben a kozákok 400, a lengyelek 140 halottat és sebesültet vesztek.

HIREK

Hej, Nándorfejevár!

Irta: Benjamin Ferenc.

Forró indulattal lobbog a vérünk,
Hogy a magyar ágyu közeledbe zeng...
Hogy világraszóló büszke diadallal
Visszahódít újra a hős regiment.
Hogy megesezt — amit tagadtak már többen —
A magyar név ismét a magasba szökken.
Feldobog a szivünk — ott vagyunk a célnél —
Hej, Nándorfejevár!

Hunyadiak vére lüktet ereidben,
Ujjongó, forrongó, gyönyörű sereg!
Tomboló viharoként talpra áll a nemzet,
Harcú látótól reszket erdő és berek.
Nincs egyetlen gyáva, sehonnan lélek,
Ujra kilakadnak a régi erények,
Hangosabb a mámor fergeteg szavánál,
Hej, Nándorfejevár!

Megtanulták ismét a hazát szeretni
Előszűnt, közömbös, hallgató szívek,
Egyetlen pillanat lángra lobbantotta
A szunyadvó, alvó, hitetlen hitet.
S mert kemény az öklünk és a lelkünk tiszta,
Az egész világtól nem hátrálunk vissza
S bár a poklok védjék, hatalmunkba átszál
Szép Nándorfejevár.

Itt a nagy pillanat, mikor együtt érez,
Midőn egybeolvad a király s a nép,
Nincsenek viszályok, kínzó ellentétek...
Mindegyik kebelben egy akarat ég,
Ez a föld sok vértől nem hiába ázott,
Megtermettek rajta a „nemes” virágok.
Mienk leszel megint az „igazi” lussnál,
Hej, Nándorfejevár!

Forró indulattal lobbog a vérünk,
Hogy a magyar ágyu közeledbe zeng...
Hogy világraszóló büszke diadallal
Visszahódít újra a hős regiment,
Hogy megesezt — amit tagadtak már többen —
A magyar név ismét a magasba szökken.
Feldobog a szivünk — ott vagyunk a célnél —
Hej, Nándorfejevár!

— **Vasárnapi istentiszteletek.** A református templomokban vasárnap, e hó 9-én prédikálni fognak: a Nagytemplomban délelőtt Baltazár Dezső dr. püspök, délután Hajdu Gyula s. lelkész, a Kistemplomban délelőtt Barkász Imre hittanhallgató, délután Konrád Zoltán s. lelkész, a Kossuth-utcai templomban délelőtt Uray Sándor lelkész, délután Demeter Gyula s. lelkész, az Árpádtéri templomban délelőtt Balogh Béla s. lelkész, délután Balogh Béla s. lelkész, az ispotályi templomban délelőtt Török József hittanhallgató, délután Polgár Gyula s. lelkész, a homokkerti imaházban Boér Károly vallásnár, a városi szegényházban Nagy Zoltán kollégiumi esküdt-felügyelő.

Az ágost. hitv. ev. templomban délelőtt 10 órakor Materny Lajos főesperes végzi az istentiszteletet.

— **A Népiroda munkásközvetítőjének heti forgalma.** A Népiroda munkásközvetítési osztályánál augusztus hó 2-től 8-ig volt a munkás kínálat: Asztalos 12, ács 5, bádogos 3, cipész és csizmadia 10, betonmunkás 1, gazdasági munkavezető 7, gépész 16, gyári munkás 24, kazánfűtő 4, kovács 2, kőműves 15, lakatos 17, mezőgazdasági napszámos 27, mezőgazdasági cseléd 1, napszámosnők 28, szakácsnő 2, szabó 12, szijgyártó 1, kerékgyártó 5, rézműves 1, kárpitós 1, üzleti alkalmazott 17, szerelő 1, reszelővágó 1, kályhás 1, festő 8. — Összesen 211.

Munkás kereslet: Molnár 2, kovács 1, gyári munkásnő 2, motorkezelő gépész 2, mezőgazdasági cseléd 2, mindenféle leány 1, borbély segéd 1, szobafestő 1, kerékgyártó 1, asztalos 1, lakatos 4, cipész segéd 4, házmester 1. — Összesen 23.

— **Az Uránia mozgószínház új szenzációja.** A mostani súlyos időkben egyedüli kedves szórakozása a közönségnek a mozi gondfeleltető érdekessége. Az Uránia igazgatóságának módjában fog állani, — bár e rendkívüli napokban a filmek szállítása is nagy nehézségekbe ütközik — hogy minden héten szombaton és vasárnap friss és mindig szenzációs műsorral szolgáljon a publikumnak. A mai új műsor hatalmas művészi eseménye a „113-as fegyenc” című romantikus látványos film, melynek érdekfeszítő tartalma és művészi előadása lebilincselőleg hatnak a szemlélőre. A kiváló képet igen jól összeválogatott pótműsor kíséri, melyből kiemeljük az „Asszonyi szív” című amerikai cow-boy képet.

— **Anyák figyelmébe** százszor is csak azt lehet ajánlatni, hogyha gyermekük a 4—5 hónapot elérte és az elválasztás ideje következik, tanulmányozzák a Phosphate Faliere-el való táplálást, azért hogy az elválasztás pillanatától kezdve a gyermektáplálás gondjai és feladataival tisztában legyenek. Biztosítani a gyermek erőteljes fejlődését, jó csontképződését és a fogzás zavartalan lefolyását a Phosphate Faliere alkalmazásával lehet a legjobban.

— **Az Uránus mozgószínház,** a debreceni közönség legkedveltebb mozgója, ma vasárnap délután 3 órától rendkívül érdekes mozgóképműsorral előadást tart.

— **Horner Arthur bookmaker** Debreczenben, Piac-utca 41. sz. I. emelet, elfogad az összes bel- és külföldi-versenyekre start és klasszikus versenyekre előnyös fix fogadásokat. Halmozott fogadások köthetők. Double és Triple eventek. Telefon: 10-11.

Korona-
Passage Telefon
3-28.

Debreczen legkedveltebb mozgószínháza

MA VASÁRNAP

AUGUSZTUS HÓ 9-ÉN

m é l y e n leszállított
helyárrakkal előadást
tart.

NAGYSZABÁSÚ MOZGÓKÉP MŰSOR.

a világ legerterjedtebb és legjobb üdítő vize.
Debreczeni főraktár **KÖZPONTI DROGERIA**
városház-épület, ahonnan a vizet házhoz is szállítják.
Kapható minden fűszerüzletben.

A gyilkos Szerbia

A monarchia körjegyzékéhez csatolt emlékiratoknak rendelkezésünkre bocsájtott szerinti szövegéből.

A szerb sajtó a merényletről.

a) A „Balkán” c. belgrádi lap június 28-án a két merényletről a következőket írja:

Cabrinovic Nedeljko, ki hivatására nézve nyomdász, anarkista eszmékkel telített nyugtalan szellemnek ismerték. 20 nappal ezelőtt még Belgrádban időzött, a háboru után jött ide, az állami nyomdában alkalmazták. Elutazása előtt odanyilatkozott, hogy Triesztbe megy, ahol egy új nyomdában kap munkát. Princip Gavro röviddel ezelőtt szintén Belgrádban időzött. A háboru idején önkéntesnek jelentkezett, de nem vették fel, e miatt elhagyta Belgrádot. Az elmúlt évben karácsonykor azonban újra visszatért, egy ideig a gimnáziumot látogatta és Belgrádot majdnem ugyanakkor hagyta el, mint Cabrinovic, de más uton, mint az, Princip szóltan, ideges volt, jól tanult. Boszniából és Hercegovinából származó középiskolai tanulókkal és utoljára Cabrinoviccsal is érintkezett. A szocialista eszmék felé hajlott, habár eredetileg a haladó ifjúság közé tartozott. Princip ép úgy, mint Cabrinovic, Sarajevóban nőtték fel; elválaszthatatlan barátság fűzte őket már gyermekkoruk óta össze.

b) A „Picmont” július 1-én odautal, hogy a merénylő Zerajic hangos tiltakozását a Princip tiltakozásának kellett követni. Princip tettének magyarázata a bosnyák kormányzati rendszerben rejlik. Az a körülmény, hogy Princip a bosszúálló tett napjával éppen Vidovdan szent nemzeti ünnepét választotta, amelyen hadgyakorlatot tartottak, kétségbeesett tettet elérhetőbbé és természetesebbé teszi.

(E cikk miatt a lapot a rendőrség elkobozta, de az elkobozást is egy nappal később a belgrádi első folyamodású bíróság megsemmisítette.)

c) Az ifjuradikális „Odjek” írja július 3-án: Ferenc Ferdinánd főherceget a nemzeti lelkesedés napján küldték Sarajevóba, hogy brutálisan manifesztálják az erőszakot és elnyomást. Ez a brutális tett, az ellenállás, gyűlölet és bosszú brutális érzetét kellett, hogy kihívja.

d) A nacionalista pártközlöny a „Srpska Zastava” július 3-án „Gyanúsítások és fenyegetések” cím alatt a következőket mondja: A merénylet mindinkább úgy tűnik fel, mint a monarchia egészségtelen viszonyainak a bizonyítéka. A szerb népnek Bosznia-Hercegovinában való vad üldözése pedig az egész civilizált világ utálatát hívja ki.

e) A haladáspárti „Pravda” július 3-án ezt írja: „A bécsi politika cinikus. A szerencsétlen trónörökös pár halálát a saját utálatos céljai érdekében, a szerb nép ellen zsákmányolja ki.”

f) Az „Agence des Balkans” jelenti ju-

lius 3-án: „Boszniában és Hercegovinában a szerbek ellen elkövetett bűnök az osztrák-magyar katonai és polgári hatóságok ösztönzésére követték el.”

g) A „Pravda” írja július 4-én: az Ausztriában elkövetett összes eddigi gyilkosságoknak és merényleteknek ugyanazon forrása volt. Az elnyomott népeknek a tiltakozás ezen módjához kellett nyulni, mert más út rendelkezésre nem állott. A rémuralom zűrzavarában természetes és teljesen érthető, hogy a merényletek érája meghonosult.

h) A „Balkán” július 5-én megjegyzi, hogy Ausztria-Magyarország ártatlanok üldözése miatt nemzetközi ellenőrzés alá veendő, mert Ausztria-Magyarország még kevésbé konszolidált, mint Törökország.

i) A „Mali Journal” július 7-én azt írja: „A középkornak egy sarjadékát gyilkolták az elmúlt napokban Sarajevóban meg. Egy fiú gyilkolta meg, ki leigázott szűkebb hazájának sérelmét, mellyel ősei országainak elrablótól szenvedett, a paroxizmusig átérezte. És mit tett erre a hivatalos Ausztria-Magyarország? Egy a szerb élet- és vagyon ellen intézett általános tömegmészárlással, fosztogatással és rombolással felelt. Csak a haszontalanok követnek ily hőstetteket el. A gyávák mindig nagy hősök, ha biztosak felőle, hogy velük semmi sem történhetik. Csak össze kell hasonlítani Principet és Cabrinovicot ezekkel a hősökkel, mindjárt látni a nagy különbséget. Ausztria-Magyarországon egy nagy hazugság a civilizáció és igazságszeretet.”

j) A „Tribuna” írja július 7-én: Mi azon a nézetben vagyunk, hogy a sarajevo-i gyilkosságot megrendelték azért, hogy a szerbek kiirtását egy csapásra keresztülvívgyék.

k) A „Picmont” jelenti július 8-án: Rajna Baschkából, hogy az osztrákok egy általános kereszténymészárlást készítenek elő.

l) 8-án a „Balkán” Boszniából „Szent Bertalan éj Sarajevóban” cím alatt egy tudósítást közöl és az összes Szerbiában élő osztrákok ellen bojkottot ajánl.

m) A „Mali Journal” július 8-án a Dunagőzhajózási társaság ellen bojkottot hirdet.

n) A „Tribuna” július 8-án „Semmit Ausztria-Magyarországból” cím alatt azt írja, legjobb, semmit se venni Ausztria-Magyarországból, az osztrák és a magyar fürdőket se kell látogatni, orvost nem kell Ausztria-Magyarországból hívni. A magánkezdeményezés ebben az irányban sokat tehet. Az állam és a hatóságok ne keverjék bele magukat. Elég a polgárookra appellálni.

o) A „Stampa” július 8-án azt hangoztatja, hogy a sarajevo-i rendőrség az elfogott merénylőket a legembertelenebb és a legszégyenteljesebb kínzásoknak teszi ki, hogy belőlük valótlán vallomásokot préseljenek ki, amelyek alapján a szerb nép ellen vádakot lehet emelni.

p) Az „Agence des Balkans” jelenti július 9-én Belgrádból: „Abszolút biztos magánjelentések szerint Bosznia-Hercegovinában egy általános szerb mészárlás van a közvetlen küszöbön.”

q) Abból az alkalmából, hogy Asquith miniszterelnök Ferenc Ferdinánd főherceget elhunytának bejelentésekor odanyilatkozott, miszerint az emberiség sorsáért aggódik, a „Balkán” július 9-én egy történelmi visszajelentést tesz az elmúlt 40 évre és abból levezeti, hogy a szerb nép ez alatt az idő alatt Ausztria-Magyarországnak jezsuita politikája miatt rémséges kinoknak volt kitéve. Végre is Ferenc Ferdinándot elérte végzete, mint Zolyolának minden fiát, aki csak az emberek vérében dolgozik és „a cél szentesíti az eszközt” elvnek hódol; ő a jezsuiták áldozata lett, az lesz az egész Ausztria-Magyarország is. Ausztria-Magyarország pusztulásával kell az emberiségnek a nyugalmat és békét megadni. Mindezt összegezve, arra a végkövetkezésre jutunk, hogy Asquith a halálhír bejelentését a következő szavakkal kísérelte volna: „Az emberiség sorsáért többé nem aggódom.”

r) A „Politika” július 9-én „Szemtelen hazugságok” című vezércikkében a következőket fejtegeti: 9 sarajevo-i merénylet vizsgálatának rendje és módja teljesen világossá teszi, hogy vele Ausztria mily célok felé tö-

reszkik. Mivel a merénylők, dacára a kínzásnak, nem akarják azt mondani, amit tőlük kívánnak, találtak más egyéneket, kik készeknek nyilatkoztak bizonyos feltételek mellett bizonyos bűnrészességet elvállalni és ezzel egyidejűleg mindazokat megvádolni, akik Ausztriának kellemetlenek. Ez a módszer egyelőre sikerült, mert ezek az egyének elbeszélnek mindent, amit tőlük kívánnak, az osztrák rendőrség meg gondoskodik, hogy ezek a hazugságok a szélrőzsa minden irányába továbbbittassanak. Ausztriának nincs szégyenérzete és azt hiszi, hogy még akad olyan, aki az ilyen hazugságoknak hitelt ad.

s) A „Stampa” írja 9-én, hogy mi minden történt Boszniában és Hercegovinában, az még nincs mind felfedve, napfényre még nem került minden! A legszigorubbán titkolóznak. Az igazság azonban előbb-utóbb napfényre kerül. A vérszomjas Ausztria szerb vérell akarja magát teleinni és teszi is. Ugy hirdik, hogy Boszniában ma 10.000 sebesült és halott van.

t) A „Politika” július 10-én a Legfelsőbb uralkodóház tagjai ellen mértéktelen sértegetéseket hoz.

u) A „Trgovinski Glasnik” július 10-dikén az osztrák-magyar politika romlottságáról és akadékoskodásáról beszél, amely politikát jezsuitának, kiméletlennek és becstelennek nevezi. Legyen ez figyelmeztető az Ausztria-Magyarországban élő szerb néphez, hogy ők nem kulturállamban élnek, amely az élet és vagyont garantálja, hanem hogy állandóan készen és felfegyverezve kell lenniök, hogy magukat a hatóságok és a kormány zsvány-ságai ellen megvédelmezhessek. A legutóbbi események folytán a szerb nép nem élhet úgy tovább, mint a bárány, amelyet bármely napon levághatnak, hanem éljen úgy, mint egy oroszlan, mely kész a véres védekezéshez.

v) A „Stampa” július 10-én így ír: „Semmi se tart örökké és Ausztria-Magyarország sem marad Boszniában és Hercegovinában örökké. Nincs messze az idő, mikor a szerbek, akik a törökök hatalmát megtörték és a bolgárokat megfenyítették, az Ivan Planina körül Trebevicél lesznek.

w) A „Pravda” július 10-én „Bojkott a haszontalanok ellen” cím alatt a belgrádi osztrák cégek és áruk bojkottálására hív fel és azt mondja, hogy a „Narodna odbrana” kötelessége a bojkott szigorú keresztülvitelére felügyelni.”

Külsőleg és belsőleg
egyaránt legbiztosabb hatású háziszser a

PALMA

Próbahveg 40 fillér.

.. Kapható: ..

Dr. Szelényi Árpád

gyógyszerésznél

Debreczen, Plac-utca 30. sz.

**SZÉNA- ÉS SZALMA-
SZÁLLITÓK**
!!! KERESTETNEK !!!

kik ajánlataikat a
cs. és kir. élel-
mezési raktárban
(Debreczen, Pa-
villon - laktanya)
azonnal nyujtsák
be.

Butorvevők figyelmébe!

Tisztelettel tudatom a n. é. közönséggel, hogy Piac-utca 83 szám alatt a Lovász-féle házban modern butorraktárt nyitottam. Raktáron tartok mindenféle butorokat, diványokat, sodronyokat, madracokat. A legolcsóbb árak. Kérem egy próbavásárlással meggyőződést szerezni. — — — Szíves pártfogást kér

Herskovits Sámuel,

butorkereskedő. Piac-utca 83. szám. Lovász-ház.

NESTLÉFÉLE
régbevált GYERMEKLISZT

Próbadobozokat, valamint orvosi röpiratot a
gyermeknevelésről díjtalanul küld a **HENRI**
NESTLÉ cég, WIEN, I. Biberstrasse 32. P.

APRÓ HIRDETÉSEK

Vidékről apróhirdetéseket legelőszörbb postautalvánnyal feladni. Az apróhirdetés szövege a postautalvány szelvényén előír. — Zárt levélben is lehet; akkor a hirdetés ára levélbélyegben csatolandó.

Apróhirdetésre telefonon felvilágosítással nem szolgálunk.

Jellegű leveleket csakis kellő igazolás ellenében ad ki a kiadó hivatal.

A Debreceni Független Ujság telefon száma: Szerkesztőség 3-39 Kiadóhivatal 3-39 és 18 Nyomda 18

Üzlet

FRISS
töltésű ásványvízek az összes Deutsch üzletekben kaphatók.

SZEDEDI PAPRIKA
különlegességek óriási raktára LINDENFELD J. JENŐ fűszer- és gyarmat-áru nagykereskedésében pénzügyi palota. Telefon 79. sz.

Peloskirtást NÁNÁSSY ISTVÁN legsikeresebben végzi a Máv. vasutak poszká és féregirtója. Kérem 849. számú telefonon felhívni. Évi kezelést és megvizsgálásokat is végez. Folyadék mérgek kapható. Levélbeli megrendeléseket kérem. Postakert, Gyár-utca 6.

Matulatur papiros kapható a kiadóban.

Falusz Károly polgári és katonai cipész Debreczen, Csapó-u. 41. Készítik mindenféle sportcipőket, valamint orthopéd cipőket lájós és nyomorék lábakra. Raktáron tartok máhelyemben készült legjobb minőségű férfi-, női és gyermekcipőket.

Lakás

Kiadó
központon italmérsi engedéllyel üzlet, lakások azonnal. Csapó-utca 19.

Csapó-heri
vasuti sor 41. sz. alatt egy lakással egybekötött bolthelyiség azonnal kiadó.

**KONYHA-
KERTÉSZETRE**

berendezett nagy területű föld, bővizű szivó és nyomó kuttal, lakással együtt kiadó, esetleg eladó.

Értekezhetni Postakert 5. sz. alatt.

FELVESZEK EMBEREKET, SOK PÉNZT

Jelentkezzenek d. e. 10 órától **Piac-u. 49.**, második udvar, első emelet.

KÖLCSÖN
sorsjegyekre, értékpapírokra és l-rendű vidéki takarékpénztári részvényekre

Konvertált jelzálogra 140 K
Hazai sorsjegyre . . . 80 >
Osztr. vörös kereszt s. . . 40 >
Olasz vörös kereszt s. . . 33 >
Erzsébet sorsjegyre . . . 7 >
József . . . 10 >
Bazilika . . . 20 >
Magy. vörös kereszt s. . . 22 >

A kölcsön apró részletekben törleszthető. Ha sorsjegyet bárhol zálogban vannak, úgy a letétjegy beiktatása ellenében a kölcsönt a letét összegre kölcsönözhet. Ez a kölcsön azonnal kapható, de még ki nem fizetett sorsjegyeket kiváltjuk és rájuk fenti kölcsönt adjuk.

A Debreczeni Kézilabda-Kölcsonlat Részv.-Társ. bankoskötve SIMONFFY-UTCZA 13. SZÁM. Telefon 298. Alapítási év 1878.

MOTORBENZIN, PETROLEUM, MOTORÜZEMOLAJ.

Az Elosz Sátoraljai helyi Petroleum-timonító Részvénytársaság sátoraljai helyi gyára ::

benzint, petrolumot és motorüzemolajat, az áru valamint a hordók értékeinek lefizetése ellenében, korlátlan mennyiségben szállíthat, ha a vevők az árut a gyárból székereken elvitetik. Bővebb felvilágosítást nyújt Trigarszky Emil vezérképviselő Debreczen, Hunyadi-utca 13. szám alatt.

Egy óra reklámképen!
Aki ingyen akar egy órát meg hozza elegáns, precíziós, órák, urak vagy hölgyek számára, választás szerint — írjon azonnal

Adás-vétel
Lakbérleti szabályzat kiadó cédulák bármilyen felirással kaphatók a kiadóhivatalban.
Zománc
cím tábla megrendelhető Hoffman és Kronovitz cégénél Piac-u. 49.
Szénvignetta
ezrenként olcsón kapható Piac-utca 49. szám alatt.
Kapuódnalák
bármilyen felirással kaphatók a kiadóban.
Befőttes
füvegek olcsón eladók. Cim a kiadóhivatalban.
Pénzt kölcsönöz magánzó 5% melletti fizetési esélyes embereknek 5 évi részletfizetésre (ingatlanra is). KRÖLL K. Berlin 29., poste restante

VADÁSZFEGYVEREK

minden kiállításban. Flóbert- és levegőfegyver, revolver, pisztoly, vadász-felszerelés, vadászó, szóval minden ezen szakmába vágó olcsón és jól kaphatók a szigorúan szollt ANT. ANTONITSCH legyvergyárban, Ferlach No. 55. Kőrnten. Arlap ingyen és bérmentve.

DONOGÁN ÉS SOMOSSY

"CZÉGNÉL" DEBRECZEN, Kistemplombazár

Napernyők

Gyermekruhák

Harisnyák

Tricók

!! nagy választékban !!

„VIRÁGHÓ“

az újfélt, tudományosan készült

KÉZ- ÉS ARC-KRÉM

a felonkor egészségügyileg legjobb piperezere. 1 tubus 80 fillér. Mindent kapható. Doboz K 1.60.

Szeplős

ennyra kedveltek, májféltés, kitértéses emonyokban azonnal segít

A VILÁGHIRŰ FÖLDES-FÉLE MARGIT-CRÉME ÉS SZAPPAN

A Margit-crème rögön széntet szepít, májféltet, békítélészeket, alkát (máttasor) s mindennemű bőrbajt. A Margit-crémétől az arcbőr tiszta, rózsás lesz, a ráncok, redők eltűnnek. A Margit-crémeket a világ legjobb asszonyai, hercegnők, grófnők, bárónők, híres művésznők stb. használják s el vannak ragadtatva annak páratlan bőrkonzerváló és bőrszépítő hatásától. — 6 koronás rendeléseket bárhova bérmentve küld

Földes Kelemen gyógyszer-tára Arad.
Debreczenben kapható: Balázs Ödön gyógyszer-tárában, Jóna és Jóna drogeriájában, Kubek Sándor, Mihalicovics Jenő, Mauthner Alfréd, Muraközy László, Tóth Béla gyógyszer-tárakban. — Hajdusoboszlón kapható: Barbócz Zsigmond gyógyszer-tárában — Hajduböszörményben kapható: Ercsey Gábor gyógyszer-tárában.

KÁVÉSOK, VENDÉGLŐSÖK

CUKRÁSZOK

ÉS A N. É. RÖZÖNSÉG FIGYELMÉBE!

Van szerencsém a naggyérdemű közönség szives tudomására adni, hogy TOJÁSCIKKEIMET kizárólag raktáramban (Burgondia-u. 4. sz. alatt) árusítatom, azokat sem piacra, sem házhoz nem szállítom, miért is csak a raktáramból beszerzett áruk kifogástalan minőségeért és egészséges voltáért vállalom felelősséget. Áruim kifogástalanságánál és olcsóságánál fogva a fogyasztó közönség jelentékeny megtakarítást érhet el; miért is tisztelettel kérem meggyőződés végett szükségletét raktáramból beszerezni, melyek ma a következő árakban bocsájtom forgalomba kicsinyben is:

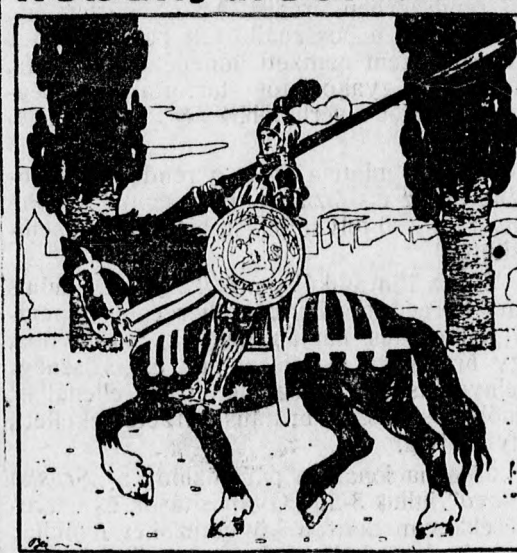
FRISS LÁMPÁZOTT TEATOJÁS 35 darab 2 korona.
FRISS LÁMPÁZOTT FŐZŐTOJÁS 40 darab 2 korona.

Tisztelettel

Waltner Sámuel

tojásnagykereskedő, BURGONDIA-U. 4. szám.

Hóditó körutra indul az új köbányai sörfözde:

FŐVÁROSI SÖRFÖZŐ R. T. KÖBÁNYÁN
FŐRAKTÁROS:
Márkus Jenő Debreczen, Hatvan-utca 30.
TELEFON 14.

Eredeti Mayfarth-féle

törvényileg védett

„HERKULES“

bor- és gyümölcs-sajtók
Elsőrendű gyártmány
Viznyomásu bor- és gyümölcs-sajtók

Felül nem mult!
Szőlő- és gyümölcs-örlők, szüretelő berendezések

MAYFARTH PH. ÉS TÁRSA

gazdasági gépgyár
Bécs (Wien) II. Taborstrasse 71.
Képviselek keresztetnek. Különleges gyártás, sajtók és borászati készülékek számára.

